

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**ILK VA MAK TABGACHA YOSHDAGI BOLALAR PEDAGOGIKASI
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100000-Ta'lism
Ta'lism sohasi:	110000-Ta'lism
Ta'lism yo'nalishi:	60110200-Maktabgacha ta'lism

Chirchiq – 2024

✓

16-mavzu:Bo'lajak maktabgacha ta 'lim pedagoglarini kreativ qobiliyatlarini rivojanitish. Maktabgacha ta 'lim tashkiloti tarbiyachisi shaxsiga qo'yiladigan talablar.

Maktabgacha ta 'lim tashkiloti tarbiyachisi shaxsiga qo'yiladigan talablar. Tarbiyachi va pedagoglarning jamiyada tutgan o'mni. Tarbiyachining shaxsiy va kasbiy sifatları. Tarbiyachining faoliyatlar jarayonidagi kreativligi. Bo'lajak maktabgacha ta 'lim pedagoglarini kreativ qobiliyatlarini rivojanitish mazmuni.

17-mavzu:MTT tarbiyachisining rivojanish markazlarida ta 'limiy faoliyatga rahbarlik qilish metodlari.

Rivojanish markazlari va umumiy guruh bo'lib tashkil yetiladigan ta 'limiy faoliyatning bog'iqligi.

18-mavzu: Maktabgacha yoshdag'i bolalarning rivojanishi va ta 'lim tarbiyasi.

Maktabgacha yoshdag'i bolalarning rivojanishi va ta 'lim-tarbiyasing o'ziga xosligi. Maktabgacha yoshdag'i bolalarning yosha doir pedagogik va psixologik xususiyatlari va ularning bola sog'lom rivojanishidagi ahaniyati.

19-mavzu: Bola shaxsini rivojanish omilar.

Shaxs rivojanishi haqida tushuncha. Shaxs rivojanishiga ta'sir etuvchi omilar: irsiyat,muhit,ta 'lim-tarbiya. Shaxsni rivojanishida tarbiyaning o'mni.Bolani tarbiyalash va rivojanishida faoliyatlarning o'mni.

20-mavzu: Maktabgacha ta 'lim tashkiloti, maktab va oila hamkorligi

Maktabgacha ta 'lim tashkilotlari, maktab va oila tashkilotlari, maktab va oila hamkorligi ishlari. Bolalarni maktabga tayyorlashda ota-onalarning o'mni.Maktabgacha ta 'lim dahamda oilada tarbiya berish usullari va vositalari.

21-mavzu: Takomillasitirlig "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida maktabgacha ta 'lim tashkilotlarida faoliyat markazlarida ta 'lim jarayonlarini tashkil qilish.

Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda ta 'lim shakli. Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda mashg'ulot (faoliyat) turлari. Mashg'ulotning bolalarni maktabga tayyorlashdagi ahamiyati. Mashg'ulot jadvali tuzish talablari.

Mashg'ulotda tarbiyachining yetakchilik roli. Mashg'ulotga tarbiyachining innovation yondashuvli.

22-mavzu: Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda mehnati tashkil etish shakllari.

O'z-o'ziga xizmat qilish, topshiriqlami bajarish, yakka tartibdagi mehnat, qo'l mehnati, navbatchilik, jamaa mehnati. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdag'i bolar mehnatini

tashkil qilish.

23-mavzu: O'yinning bola faoliyatasi sifatidagi mohiyati va o'ziga xosligi.

O'yin bola faoliyatining asosiy turi sifatida.O'yinning kelib chiqish tarixi. Sifatida. Qoidali o'yinlar. Ijodiy o'yinlar. Qoidali o'yinlar bolalarga ta 'lim berish shakli o'yinlar. Stol ustiga qo'yib o'ynaladigan o'yinlar. Og'zaki didaktik o'yinlar.

24-mavzu: Maktabgacha yoshdag'i bolalarni maktab ta 'limiga tayyorlash.

Maktabgacha yoshdag'i bolalarni maktab ta 'limiga tayyorlash nazariyasi. maktab ta 'limiga psixologik tayyorlash.

Maktabgacha ta 'lim tashkilotining maktab bilan aloqa shakllari. Tayyorlov guruh bolalarni maktabga tayyorlash vazifalari.

25-mavzu:Maktab ta 'limida bolalar faoliyatini tashkil etishning ahamiyati.

Maktabgacha ta 'lim tashkilotining maktab bilan aloqa shakllari. Tayyorlov guruh bolalarni maktabga tayyorlash vazifalari.

26-mavzu:Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda o'quv faoliyatini tashkil etish.

Maktabgacha ta 'lim tashkilotida pedagogik jarayoni tashkil etish.

Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda kuning bininchchi va ikkinchi yarmida bolalar hayotini tashkil qilish.

27-mavzu:Umumiy tipdag'i davlat va nodavlat maktabgacha ta 'lim tashkilotlарини tashkil qilish.

Davlat va nodavlat maktabgacha ta 'lim tashkilotlарини tashkil qilish.

Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda qisqa muddati gunuharni tashkil qilish.

Turli tipdag'i maktabgacha ta 'lim tashkilotlari tashkil qilish.

28-mavzu:Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda metodik ishlarni tashkil etish va rahbarlik qilish.

Ta 'lim-tarbiya ishlarini rejalashirish. Bolalarga davlat va nodavlat maktabgacha tashkilotlarda ta 'lim-tarbiya berish. Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda o'quv, metodik xujatlarni yuritish. Pedagogik kengashni tashkil qilishga rahbarlik qilish.

29-mavzu: Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda ta 'lim – tarbiya ishlari.

Maktabgacha ta 'limni rivojanitish. Maktabgacha ta 'lim tashkilotlarda tashkil qilish va unga rahbarlik. MTTda ta 'lim – tarbiya ishlarini rejalashirish.

Maktabgacha ta 'lim tashkiloti metodisti va uni pedagogik jarayonlarni tashkil etishdagi o'mni. Maktabgacha ta 'lim tashkiloti direktori va uning ish vazifalari.

30-mavzu: Maktabgacha ta 'lim tashkilotlарини nazorat qilish va ta 'lim-tarbiya ishlarini tashkilashtirish

Nazorat qilishning usul va usulubari. Nazorat qilishda rahbarning boshqaruvi uslubi. Maktabgacha ta 'lim tashkilotlari bo'yicha metodik ishlarni tashkil

etish vazifalari.

- III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar**
Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:
1. Maktabgacha pedagogikaning umumiy asoslari. Maktabgacha pedagogika fanning predmeti va vazifalar.
  2. Maktabgacha ta'lim tarixi.Maktabgacha pedagogikaning fan sifatida rivojanish bosqichlari.
  3. O'zbekiston Respublikasining "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi qonuni".
  4. Tarbiyachilik kasbi, tarbiyachilik kasbining ahamiyati, tarbiyachilarga qo'yiladigan talablar.
  5. Maktabgacha ta'lim tashkilotining ish hujjalari.
  6. Respublikada maktabgacha ta'limga doir ilmiy-tadqiqot ishlarning mazmuni, mohiyati.
  7. O'zbekiston Respublikasining "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi qonuni"ni amaliyatga tadbik yetish.
  8. Maktabgacha ta'lim tizimida kadrlami tayyorlash va sohaga qabul qilishga qo'yiladigan talablar. Bo'lajak maktabgacha ta'lim pedagoglarini kreativ qobiliyatlarini rivojanitirish.
  9. Maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojanishi va ta'limg-tarbiyasining o'ziga xosligi.
  10. Maktabgacha yoshdagi bolalarning yoshga doir pedagogik va psixologik xususiyatlari va ularning bola sog'lom rivojanishidagi ahamiyati. Maktabgacha ta'lim davrida yosh davarlarining o'ziga xos xususiyallari.
  11. Bola shaxsini rivojanish omillari. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda sog'lomlanshtirish tadbirlarini tashkil qilish,sport musobaqlarini o'tkazish.
  12. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida aqilij tarbiyani tashkil yetilishi
  13. "Takomillashtirilgan Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida maktabgacha ta'lim tashkilotlarda faoliyat markazlarida ta'lim jarayonlarini tashkil qilish.
  14. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda ta'lim shakli.
  15. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda mashg'ulot (faoliyat) turlari Mashg'ulotning bolalarni maktabga tayyorlashdagi ahamiyati.Mashg'ulot jadvali tuzish talabları. Mashg'ulotda tarbiyachining yetakchililik roli.
  16. Mashg'ulot(faoliyat)ga tarbiyachining innovation yondashuvı. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda ekskursiyani o'tkazish mazmuni.
  17. Maktabgacha ta'lim tashkilotining oila bilan ishlash shakllari.
  18. Shaxs rivojanishiga ta'sir yetuvchi omillar: irsiyat, muhit,ta'lim-

tarbiya.Shaxsn rivojanishida tarbiyaning o'mi.Bolani tarbijalash va rivojanishida faoliyatining o'mi.

19. Maktabgacha yoshidagi bolalar ta'limg-tarbiyasi.Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda tarbiya turlari va ularning shaxs kamolotiga ta'sin.
20. Maktabgacha ta'linda tarbiya berish usullari va vositalari.
- 21.Maktabgacha yoshdagi bolalarning ma'naviy axloqiy tarbiyasida vatanparvarlik, insonparvarlik his-tuyg'ularini shakllantirish

- 22.Bolalar tarbiyasida MTT, oila, mahalla bilan hamkorlikda olib boriladigan ishlar
- 23.Rivojantiruvchi markazlarda ta'lim jarayonlarining bog'liqligi va o'ziga xosligi

- 24.Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda melhat tarbiyasini tashkil etishning shart-sharoitlari va vositalari
- 25.Maktabgacha ta'lim-tashkilotlarda bolalar dunyoqarashini shakllantirishning asosiy vositalari
- 26.Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda bolalarni xarbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning ijtimoiy mohiyati
27. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarda rivojantiruvchi markazlarning uzvyligi, ketma-ketligi va izchiliigi

28. Maktabgacha ta'lim muassasalarida huquqiy tarbiya berishda Sharq mutafakkirari metosidan foydalananish
29. Maktabgacha yoshdagi bolalarda tabiatga muhabbat hissini tarbiyalash
30. "Takomillashtirilgan Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida faoliyat markazlarida maktabgacha yoshdagi bolalarni estetik rivojlanirishni tashkil etish

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limi baholash – bu talabalarining jamoaviy taribda va yakka

taribda berilgan amaliy loyihalarini bajarishlari orqali amalga osdiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka taribda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushshungan holda qo'yilgan masalani o'rGANIB, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarini tablli qilib, hulosalari bilan taqdirmollar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlarini to'liq ochib beriladi.

V.Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Pedagogik tehnologiyalar mohiyani ta'limg-tarbiya jarayoni dagi ahamiyati va qu'llanishi.
2. Maktabgacha ta'linda tarbiya berish usullari va vositalari.

	<p>3. Maktabgacha tarbiya yoshiidagi bolalarni mehnat tarbiyasi. Bolalarni janoa bo'lib mehnat qilish.</p> <p>4. Xalq og'zidi ijodida mehnatsevarlik tarbiyasi.</p> <p>5. Maktabgacha yoshdagi bolalarda mayda qo'l motorikasini rivojlantiruvchi mashqlar.</p> <p>6. O'zbekiston Respublikasida maktabgacha ta'lim davlat standarti</p> <p>7. Mariya Montessori ta'lim tizimi asosida mustaqil faoliyat burchaklarini tashkil etish</p> <p>8. O'zbekiston Respublikasining Maktabgacha ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish Konsepsiysi.</p> <p>9. Maktabgacha yoshdagi bolalarning sog'lom va xavfsiz ovqatlantirish tog'risidagi Nizomning mazmun mohiyati</p> <p>10. Maktabgacha tarbiya yoshiidagi bolalarni mehnat tarbiyasi</p> <p>11. Maktabgacha yoshdagi bolalarning estetik tsribiyasi</p> <p>12. Maktabgacha yoshdagi bolalarning huquqiy tarbiyasi</p> <p>13. Maktabgach yoshdagi bolalarning ekologik tarbiya.</p> <p>14. Bolalarni tarbijalashda oilaning o'mri.</p> <p>15. Bolalarni maktab ta'limiga uygorlashga ta'sir etuvchi omillar</p> <p>16. MTT da ota-onalar bilan ishlashni rejalashtirish</p> <p>17. Metodika uyusmasining ishini tashkil etish va unga rahbarlik qilish.</p> <p>18. O'zimi-o'zi nazorat qilish savollari</p> <p>19. Bolalar huquqlarini himoya qilish konvensiyasi"ni o'rganish.</p> <p>20. Konstitutsiyaviy-huquqiy normalarning tuziliishi va turlari</p> <p>21. YUNESKO tashkilotining Bolalar huquqlarini himoya qilish to'g'risidagi Konvensiyasi</p> <p>22. Maktabgacha yoshdagi bolalarni nutqini o'strish.</p> <p>23. MTT da pedagogik jarayonni tashkil etish tamollarini</p> <p>24. Atnot, olamni sezgi organlari orqali idrok etishni tarbijalash.</p> <p>25. Komunikativ, o'yin, ijtimoiy bilish kompetensiyalari.</p> <p>26. MTT da ta'lim-tarbiya metodlari.</p> <p>27. MTT va oila hamkorligi.</p> <p>28. MTT da guruhiarda olib boriladigan masnig'ulotlar, moddiy-texnik baza, bolalarning ijtimoiy'lashuvi.</p> <p>29. Maktabgacha yosh bolalar kompetensiya bolalarning ijtimoiy'lashuvi.</p> <p>30. Yirik va mayda matorikani rivojlantirish.</p> <p>3. V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashirish natijasida takaba:</p> <p>Ikk va maktabgacha yoshdagi bolalar pedagogikasi fani bolalar bilan ishlashni rejalashirish; adabiyotlardan foydalanimish; mujassamlashgan, noan'anavy va integratsiyalashgan faoliyat olib boradi;</p> <p>Fanni analiyot bilan bog'lash; bolajonlarga markaz faoliyatlarida va tashqarida yakkama-yakka yordosha oladi;</p> <p>Ko'nikmalar:</p> <p>Ta'lim jarayonida mutaxassislik bo'yicha mahorat, tashkiliy metoddik</p>
--	---

	<p>malaka,bolalarni jonajon yurtimizini sevish,asrab avaylash ruhida tarbijalash jarayonida bilimlarni amalda tadbiq qila bilish qibiliyatini rivojlantirish;</p> <p>-bo'ljajak tarbiyachi oldiga qo'yiladigan maqsad va vazifalar O'zbekiston istiqboli uchun barkamol avlodni tarbijalashning dastlabki bosqichi;</p> <p>-maktabgacha pedagogikaning mazmuni,o'ziga xos hussusiyatlari ta'lim tarbiyavuy jarayonini topishi,hamda kasbiга bo'lgan munosabatni tarbijalash.</p> <p>Malaka:</p> <p>Tarbiyachining kasbiy xususiyati va unga qo'yilgan talablar,</p> <p>-maktabgacha pedagogika kursini maqsadi:bo'ljajak tarbiyachi,pedagogik kollej qurollantiradi;</p> <p>-o'qitish jarayonida mutaxassislik bo'yicha mahorat,tashkiliy metodik malaka,bolalarni jonajon yurtimizni sevish, asrab avaylash ruhida tarbijalash jarayonida bilimlarni amalda tadbiq qila bilish qibiliyatini rivojlantirish.</p> <p>- madaniy-ma'rifiy dasturlarni ishab chiqish va amalga oshirish qobiliyatiga ega bo'lish malakalarga ega bo'lishi kerak.</p> <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • gunuhlarda ishlash; • taqdimatlarini qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va hiyoja qilish uchun loyihalar <p>VII. Kreditlarni olish uchun tabablar:</p> <p>Fanga oid nazoriy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oralig' nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.</p> <p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D.Mutalova, G.Tojiboyeva, DMaxmudova "Maktabgacha ta'linda pedagogika" Chirchiq 2021y. 2. F.R.Qodirova, SH.Q.Toshpo'latova. N.M.Kayumova. M.N.A'zanova "Maktabgacha pedagogika" 2019yil. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sh.A.Sodiqova "Maktabgacha pedagogika". "Tafakkur sarchashunlari" T. 2013 2. N.M.Kayumova "Maktabgacha pedagogika". "TDPU" nashriyoti T. 2013yil 3. Sh.Shodmonova. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi, fan va texnologiya T.2008y 4. C.X.Шолмонова. Мактабгача таълим педагогикаси. фан ва технологияси. - Т, 2008. 5. Юсупова П. Мактабгача тарбия педагогикаси.Т. Ўқитувчи.1993й.
--	--

Axborot manbalari

www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portalı

www.ziyonet.uz - O'zbekiston Respublikasi axborot ta'lif tarmog'i

www.edu.uz - O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar vazirligi rasmiy veb sayti

unilibrary.uz - Oliy ta'lif muassasalarining yagona elektron kutubxona axborot tizimi

www.cspr.uz - Chirchiq davlat pedagogika universiteti veb sayti

	Axborot manbalari
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil “ <u>29</u> ” <u>08</u> dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun ma'sul: D.A.Mutalova - CHDPU, "Maktabgacha ta'lif metodikasi" kafedrasi v.b. dotsenti, pedagogika fanlari falsafa doktori,(PhD)
9.	Taqrizchilar: T.L.Xurvalieva CHDPU, "Maktabgacha ta'lif metodikasi" kafedrasi professori, pedagogika fanlari doktori,(DSc). G.Gaynazarova -Nizomiy nomidagi TDPU Maktabgacha ta'lif pedagogikasi va psixologiyasi kafedrasi dotsenti.